

THE IMPORTANCE OF SOCIAL PROTECTION IN CONDITIONS OF ECONOMIC RECESSION

IMPORTANȚA PROTECȚIEI SOCIALE ÎN CONDIȚII DE RECESIUNE ECONOMICĂ

CROITORU ALEXANDRA, studentă, Specialitatea: MRU
Academia de Studii Economice din Moldova
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
e-mail autor: sanda.croitoru14@gmail.com

Abstract. *The crisis highlight the need for urgent action to cushion the economic and health consequences of the pandemic, to protect vulnerable populations and to lay the foundations for a sustainable recovery. This review reflects the results of the comparative analysis between social protection systems in Republic of Moldova and European countries. Pursuing the goal of identifying reform policies in order to overcome the economic crisis, improve GDP, consumes and aggregate demand.*

Keywords: *social protection, economic recession, financial policy, GDP, public expenditure, government budget balance, COVID-19 pandemic*

JEL CLASSIFICATION: H5, H55, H61, I18, I32, J65

INTRODUCERE

Pandemia COVID-19 este mai mult decât o criză de sănătate, având implicații fără precedent și în plan socio-economic. Contextul creat de pandemie, a determinat o reducere substanțială a tuturor indicatorilor macroeconomici privind calitatea vieții, bunăstarea economică, starea de sănătate a populației, nivelul consumului, cererii și ofertei agregate. Răspândindu-se cu o viteză alarmantă, pandemia a adus activitatea economică practic în stagnare, astfel debusolează fiecare țară pe care o afectează, având forța de a genera efecte devastatoare.

Problema cercetării presupune conturarea impactului acțiunilor din partea statului în vederea depășirii fazei de recesiune în care se află economia la momentul actual, prin politicile protecției sociale.

Scopul cercetării constă în evidențierea nivelului minim al ajutorului acordat de către stat menajelor, în condițiile de criză pandemică, în Republica Moldova comparativ cu statele Uniunii Europene.

Obiectivele cercetării constă în:

- ✓ Analiza comparativă a sistemului protecției sociale în Republica Moldova și țările europene.
- ✓ Accentuarea necesității asigurării protecției sociale în procesul depășirii crizelor economice.
- ✓ Conștientizarea nivelului implicării statului în susținerea populației defavorizate și a forței de muncă.

Metode utilizate în cadrul cercetării se bazează pe metode teoretice și anume cercetarea surselor bibliografice și a datelor statistice cu referire la bugetul public, analiză comparativă, sinteză, evaluare; cât și cele practice - colectarea datelor privind ponderea nivelului protecției sociale în PIB, cercetarea sondajelor.

CONȚINUTUL DE BAZĂ

Un instrument important în vederea gestionării eficiente a situației de criză înregistrată este politica protecției sociale, care pe lângă beneficiile în plan economic, implimentează stabilitate în plan etico-moral. Piesa centrală a mecanismului de eficientizarea a politicilor economice, orientate spre progres și prosperitate, devine domeniul protecției și asigurării sociale, care fortifică funcționarea rentabilă a unui stat. Creșterea durabilă și consecventă a economiei unui stat este direct proporțională cu bunăstarea și protecția factorului uman. Totalitatea politicilor economice fiind îndreptate spre favorizarea dimensiunii sociale.

Protecția socială poate fi definită drept- activitatea statului îndreptată spre asigurarea procesului de formare și dezvoltare a personalității umane, ocolind și neutralizând factorii negativi care influențează asupra personalității și creând condiții prielnice pentru afirmarea individului.[1]

Situația economică a Republicii Moldova, la momentul actual este critică, înregistrând criza cauzată de pandemia COVID-19, amplificată de secetă și instabilitate politică.

În analiza cadrului financiar al bugetului public național pentru anii 2019- 2022, observăm o continuitate a unui sold deficitar al bugetului. (Figura 1) Se anticipează o creștere a veniturilor către anul 2022, iar raportat la valoarea PIB, vor descrește de la 30,4 % (în anul 2020) la 29,6 % (anul 2022). Cheltuielile publice vor crește în mediu cu 5,6%, (în valoare absolute până la 85,4 mlrd. lei). Ca pondere în PIB, se reduc până la 31,5%. Principala sursă de finanțare rămânând în continuare sursele externe.

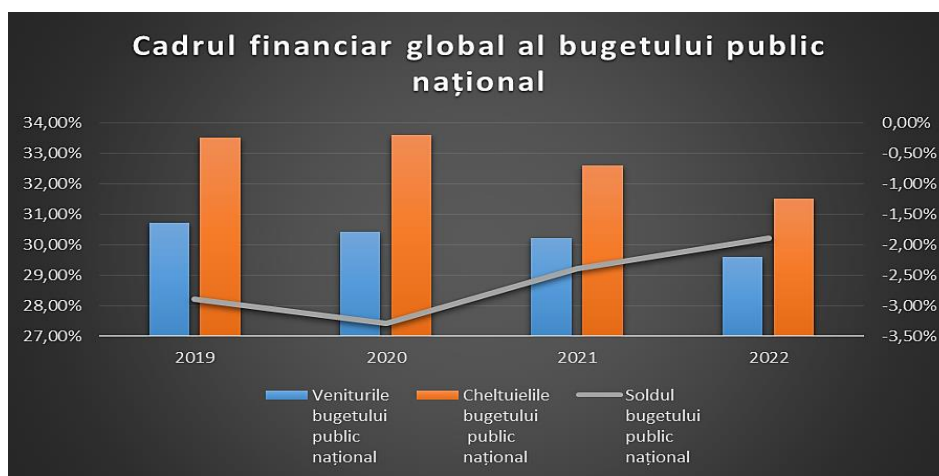

Figura 1. Cadrul financiar global al bugetului public național pentru anii 2019- 2022

Sursa: Raportul Guvernului privind executarea bugetului de stat a fost examinat de Curtea de Conturi, 2020, <http://www.ccrm.md/raportului-guvernului-privind-executarea-bugetului-de-stat-a-fost-examinat-de-curtea-de-conturi-1-4633>

Cea mai considerabilă pondere în domeniile funcționale de direcționare a cheltuielilor publice, de către guvernul Moldovei, este ocupată de domeniul protecției sociale, după cum putem sesiza în figura 2:

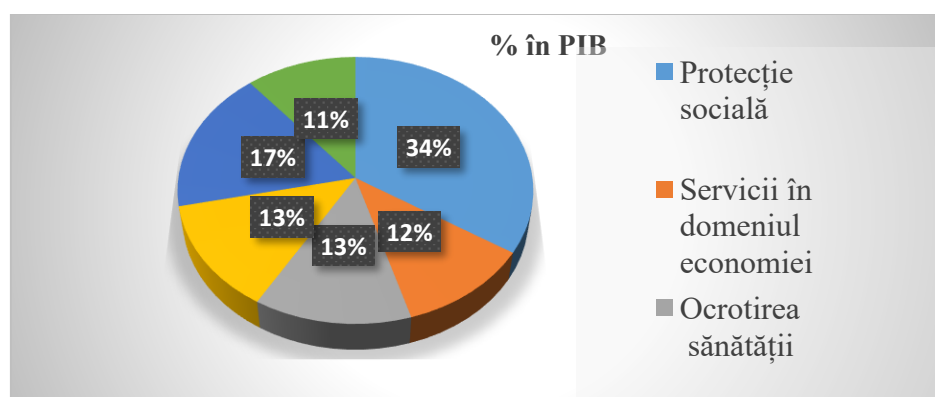

Figura 2. Structura cheltuielilor bugetului public național, pe grupe funcționale în anul 2019

Sursa: Ciochină S., Republica Moldova: Retrospectiva anului economic 2020, 2020, <https://www.dw.com/ro/republica-moldova-retrospectiva-anului-economic-2020/a-56062521>

Dacă cercetăm cheltuielile guvernamentale pentru Uniunea Europeană, observă direcționarea a 41% din total către domeniul protecției sociale, conform figurei 3:

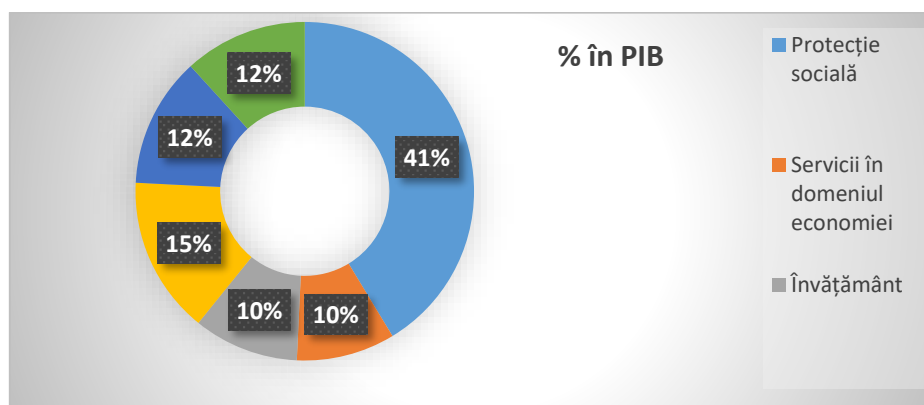

Figura 3. Cheltuieli guvernamentale pe funcții pentru Uniunea Europeană (27 de țări), 2019 (% din PIB)

Sursa: Global Economic Prospects, WORLD BANK GROUP, 2021, p. 115

Comparativ cu ponderea nivelului protecției sociale în PIB în Republica Moldova, în valoare de 14,4 % în 2019, figura 4 reflectă ponderea pentru alte țări, valoarea medie totală pe Uniunea Europeană înregistrând 19,30%:

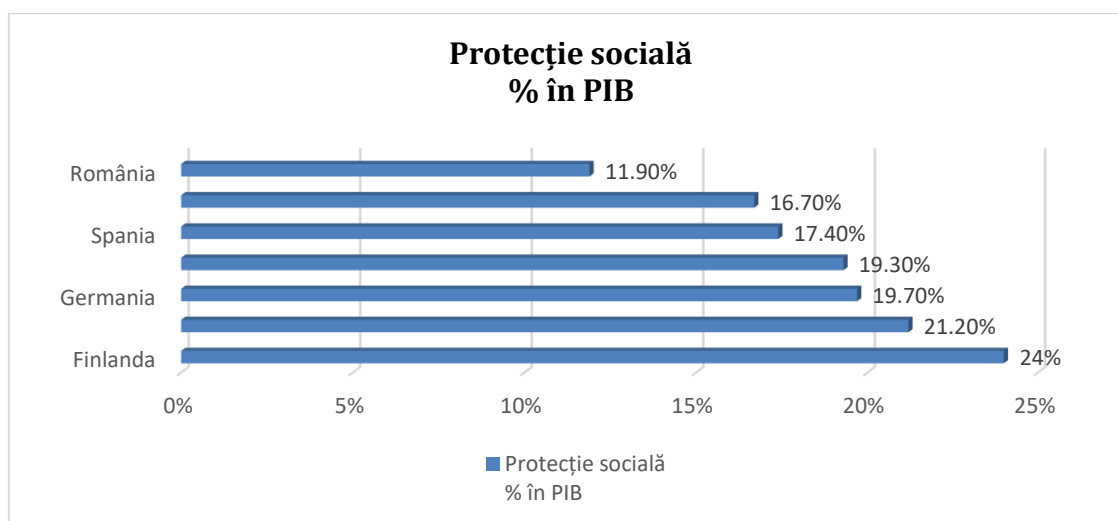

Figura 4. Cheltuieli de protecție socială pentru Uniunea Europeană (27 de țări), în 2019

Sursa: https://ec.europa.eu/eurostat/statisticsexplained/index.php?title=File:Social_protection_expenditure_in_2019@1.5x-100.jpg

Eficiența sistemului de gestionare a cheltuielilor publice în Occident este susținută prin rezultatele obținute în cadrul sondajului BCE, care a avut ca scop analiza vulnerabilității financiare ale menajelor la șocurile de venit și gradul de protecție a angajaților, cercetând un eșantion de 7 țări, observând:

- ✓ Timp de 1 lună, 18,2 milioane de persoane (circa 7%) din populația celor 7 țări analizate, nu pot acoperi cheltuielile pentru alimente și utilități racurgând la depozite, transferuri.
- ✓ Iar odată cu acordarea indemnizației de șomaj COVID-19, doar 1,7 mil. persoane nu pot acoperi aceste necesități.

În conformitate cu un alt sondaj, efectuat de Banca Mondială, înregistrăm:

- 2% din companii moldovenești și-au sistat activitatea;
- Doar 5,9% din angajați primesc sau așteaptă să primească pe timp de criză ajutor din partea statului.

Prin comparație, în Polonia circa 79,4% din firme au beneficiat de suportul statului, în Georgia- 51,4% iar în România- 48,5%. Decalajul substanțial indicând asupra reformării politicilor sistemului protecției sociale în Republica Moldova pentru a depăși situația de criză înregistrată în perioada curentă.

CONCLUZII

- ✓ Prin acordarea de ajutoare populației nefavorizate, se majorează consumul, crescând mărimea cererii agregate.
- ✓ Prin promovarea unei politici bugetar- fiscale, orientată spre restabilirea proceselor economice, susținerea tuturor categoriilor sociale, antrenarea persoanelor în câmpul muncii, se creează posibilități de a depăși faza de recesiune economică.
- ✓ Alocațiile sociale atenuază impactul negativ al crizei asupra nivelului de viață și pot micșora nivelul sărăciei, pot servi drept stabilizator al cererii solidare în economie.
- ✓ Capitalul uman este extrem de sensibil la șocurile economice.
- ✓ Prin solidaritate reușim să creăm stabilitatea necesară funcționării eficiente a economiei, să fortificăm valorile socio-culturale spre îmbunătățirea calității vieții întregii colectivități.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE:

1. N.Romandaș, CONSIDERAȚII DOCTRINARE PRIVIND FUNCȚIILE PROTECȚIEI SOCIALE, REVISTA NAȚIONALĂ DE DREPT, Nr. 8, august 2009, p. 30
https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Consideratii%20doctrinare%20privind%20functiile%20protectiei%20sociale.pdf
2. Raportul Guvernului privind executarea bugetului de stat a fost examinat de Curtea de Conturi, 2020,
<http://www.ccrm.md/raportului-guvernului-privind-executarea-bugetului-de-stat-a-fost-examinat-de-curtea-de-conturi-1-4633>
3. Global Economic Prospects, WORLD BANK GROUP, 2021, p. 115.
4. https://ec.europa.eu/eurostat/statisticsexplained/index.php?title=File:Social_protection_expenditure_in_2019@1.5x-100.jpg
5. Ciochină S., Republica Moldova: Retrospectiva anului economic 2020, 2020,
<https://www.dw.com/ro/republica-moldova-retrospectiva-anului-economic-2020/a-56062521>

Coordonator științific: BARBĂNEAGRĂ Oxana, dr., conf. univ.
Academia de Studii Economice din Moldova
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
e-mail: oxana.barbaneagra@ase.md